

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. Vtrùm per omne peccatum hæresis, vel infidelitatis tollatur
habitus Fidei?

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Tom. II.

XII. *Ostenditur dari veram fidem quoad substantiam sine gratia, non tamen quoad habitum.*

Explicatio dicti S. Gregorii n. 10. resus.

Hinc ergo constat ad objectionem: quando enim Sanctus Jacobus dicit Fidem sine operibus esse mortuam, non loquitur de Fide quoad substantiam, seu essentiam, sed in esse virtutis, cum in peccatore careat illo splendore & vitâ ei à gratiâ & charitate extrinsecus communicatâ, nec quidquam fructuosum in ordine ad vitam æternam operatur. Atque ex hoc constat differentia inter Fidem mortuam & hominem mortuum, vita enim hominis est ipsi intrinseca, & cum eo identificata, ipsaque ejus essentia, per quam denominatur vivens, consistit quo realiter in materiâ, formâ, & unione, quarum ullâ sublâtâ, entitas hominis destruitur: vita verò Fidei est illi extrinseca. Eodem modo respondetur ad pronuntiatum illud Divi Gregorii, Fidem scilicet sine gratiâ & operibus esse veram in esse substantiâ, seu essentia juxta jam dicta, non quoad statum, & in esse virtutis, ut fusè declaratum est. Atque hæc doctrina apertè tradita est in Concilio Tridentino Sess. 6. can. 28.

vertunt aliqui, hæretici, contra quos canones illi sunt facti præsertim vigesimus octavus, non negabant Fidem per infidelitatem amitti, unde non erat opus ut Concilium quidquam hac in re contra eos illic definiret, maxime cum antea in capite illo 15. hoc expressè tradidisset. Quia tamen Concilium capite illo decimo quinto citato, non directè, sed quasi per parenthesis hoc dixit, Fidem scilicet per infidelitatem amitti, putant nonnulli id non esse de Fide; aiunt tamen omnes, cum Concilium absolutè hoc affirmet, non posse sine errore negari.

Capitulum 15. Canones Conc. Tridentini ejusdem sensus auctoritate.

Nec ad hanc veritatem stabilendam desunt testimonia ex sacris literis desumpta. S. Paulus itaque 1. ad Timotheum cap. 1. in fine dicit hæreticos naufragium circa Fidem fecisse, id est, ut loquitur S. Chryostomus homilia quinta in eam Epistolam, ab Ecclesiâ & Fide exciderunt: sicut enim, inquit Sanctus hic Doctor, qui naufragium fecit, rebus omnibus amissis nudus evadit, ita qui ex Ecclesiâ nave per infidelitatem excidit, interna Dei dona omnia, & virtutes amittit: loquitur autem hoc loco Apostolus de Hymenæo & Alexandro, qui tamen non omnes Fidei articulos, sed tantum resurrectionem negabant, ut postea S. Paulus declarat, & tamen eò quòd hunc unum articulum obstinatè negabant, eos dicit fidei naufragium fecisse. Unde idem Apostolus in eadem Epistolâ, cap. 6. num. 4. de hæretico loquens: *Superbus est*, inquit, *nihil sciens*, hoc est, ut rectè explicat Suarez, nihil certò & firmiter credens.

IV. Scriptura testimonio probatur Fidem infusam amitti per infidelitatem.

SECTIO SECUNDA.

Utrum per omne peccatum hæresis, vel infidelitatis tollatur habitus Fidei.

I. *Si actus hæresis vel infidelitatis tollat habitum Fidei, debet esse deliberatus.*

DIXI peccatum, si enim actus hæresis, seu infidelitatis sit planè indeliberatus, non est cur per eum tollatur habitus Fidei, cum nullum vel in Scripturâ, vel Conciliis, vel Patribus sit hujus rei fundamentum. Idem à fortiori dicendum de eo, qui omnino invincibiliter dissentit alicui articulo Fidei, planè scilicet ignorans objectum illud esse à Deo revelatum; hunc enim, opinor, nullus dicit amittere Fidem infusam, cum illum ipsum articulum etiamnum credat implicitè, quatenus nimirum explicitè credit omnia vera esse, quæ ab Ecclesiâ dicuntur esse à Deo revelata. Certum denique est eum, qui uni Fidei articulo dissentit, non statim amittere habitum Fidei acquisitæ circa alios articulos. Quæstio itaque procedit de solo habitu Fidei infusæ.

Hanc etiam doctrinam unanimi consensu tradunt Sancti Patres, inter quos Sanctus Augustinus eam apertissime variis locis docet, ut libro primo contra Epistolam Parmeniani, capite 7. item de Fide & Symbolo, capite decimo: capite etiam quinto Enchyridii, & alibi. Hoc ipsum clarè affirmant alii Patres, qui passim docent eos, qui in hæresim inciderunt, non esse verè, sed solo nomine Christianos, ergo juxta illos habitus Fidei infusus per actum hæresis, seu infidelitatis amittitur; si enim illum retinerent, non nomine tantum, sed re essent Christiani.

V. Docent Sancti Patres per unum alium hæresis tolli habitum infusam.

II. *In hæretico extra unum Fidei articulum non manet Fides infusa circa reliquos.*

Conclusio: Quisquis per peccatum mortale hæresis (per hæresim intelligi etiam infidelitatem) uni Fidei articulo dissentit, statim habitum Fidei infusæ circa omnes Fidei articulos amittit: ita Divus Thomas 2. 2. q. 5. art. 3. estque communis Theologorum sententia, ut non sit opus auctores referre, cum unus inventus sit Durandus, qui hoc negaverit, cujus opinionem secuta est Glossa Cap. *Firmiter* de summâ Trinitate. Dicit ergo Durandus in 3. Dist. 23. quæst. 9. etsi quis uni vel alteri Fidei articulo deliberatè dissentiat, si tamen assensum aliquibus præbeat, habitum Fidei infusæ eum non amittere.

SECTIO TERTIA.

Sitne inter actum hæresis & habitum infusum Fidei repugnantia physica.

III. *Ex Concilio Tridentino ostenditur Fidem infusam per actum hæresis amitti.*

Præbatur tamen conclusio primò ex Concilio Tridentino sess. 6. cap. 15. ubi sic habetur: *Afferendum est, non modo infidelitate, per quam & ipsa Fides amittitur, sed etiam quocumque alio mortali peccato, quamvis non amittatur Fides, acceptam justificationis gratiam amitti.* Nec refert quòd Concilium in Canonibus hoc totum non repetierit, nec dixerit in iis denuo Fidem per infidelitatem amitti, sed tantum afferuerit Fidem per omnia peccata non amitti; hoc, inquam, non obstat, doctrina enim capitum non minus est de Fide, quam doctrina canonum. Deinde, ut benè ad-

QUÆRES, Quomodo cum habitu Fidei infusæ pugnet actus hæresis, seu infidelitatis, physicè, seu ex naturâ rei, an moraliter solum, ac demeritoriè, & ex ordinatione divinâ? Communis est Thomistarum opinio, actum hæresis physicè pugnare cum hoc habitu infuso; quod etiam docet Vasquez 1. 2. Disp. 9. cap. 4. quem sequitur Torrez, & alii.

I. An actus hæresis physicè, an solum moraliter tollat habitum infusum Fidei.

Dicendum tamen, hanc inter actum hæresis & habitum Fidei infusæ pugnam non esse physicam, sed moralem tantum, & hunc ab illo destrui solummodo demeritoriè: ita Suarez tomò tertio de Gratiâ, libro 11. cap. 7. & hic, Disp. 17. Sect. 2. num. 4. Coninck Disp. 17. d. 3. & Disp. 18. dub. 4. & alii.

II. Actus hæresis non pugnat physicè cum habitu infuso Fidei.

Ratio Conclusionis est: Actus enim infidelitatis vel hæresis nihil physicum habet cum habitu Fidei infusæ impossibile; habitus siquidem infusi,

III. Ratio à priori cur non infusi,